Integralai

Paprastas integravimas bus pagal lentelę. Gali tekti paversti $\int (x+5)^2 dx$ paversti $\int x^2 + 10x + 25 dx$

Integravimas keičiant kintamąjį

Sudėtinėms funkcijoms

$$\int f(x) dx = \int f(\varphi(t)) \cdot \varphi'(t) dt$$

$$\int e^{5x} dx = \left[t = 5x, x = \frac{1}{5}t, dx = \left(\frac{1}{5}t\right)' dt, dx = \frac{1}{5} dt \right] = \int \frac{1}{5}e^{t} dt = \frac{1}{5}e^{5x} + C$$

Dalinis integravimas

Funkcijų daugybai ir $\ln x$

$$\int u \, dv = uv - \int v \, du$$

$$\int f(x) \cdot g'(x) \ dx = f(x)g(x) - \int g(x) \cdot f'(x) \ dx$$

Tipai (kuri funkcija yra u, kuri v, beje funkcija būna tada kai kas nors padaryta su x, pats x irgi yra funkcija):

$$u$$
 funkcija v funkcija
$$\int \ln x, \arcsin x, \arccos x, \arctan x \quad \dots \, dx$$

$$\int \dots \, dx \qquad \qquad e^{ax}, \sin ax, \cos ax \qquad e^{ax}, \sin ax, \cos ax \, dx$$

Kreivinės trapecijos

 $S = \int_a^b y \ dx$ 2D figūros plotui:

 $V_x=\pi\int_a^b y^2\ dx$ (tada reikės, pvz.: $y=1+2x+x^3$) $V_y=\pi\int_a^b x^2\ dx$ (tada reikės, pvz.: $x=1+2y+y^3$) kai persmeigtas per x ašį:

kai persmeigtas per y ašį:

Plotas figūros, kuria kerta: $-x^2 - 3x + 4 = 0$, x = 0, y = -x.

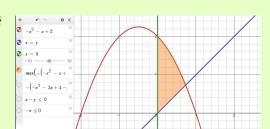
Nubraižyti parabolę:

Iš šonų:
$$-x^2-x+2=0, D=b^2-4ac=1-4(-1)2=9, x_{1,2}=\frac{-b\pm\sqrt{D}}{2a}, x_1=\frac{1-3}{-2}=1, x_2=\frac{4}{-2}=-2$$
 centro/simetrijos/viršutinis taškas: $x_0=-\frac{b}{2a}=-\frac{-1}{-2}=-0.5$

Paskui reikia suskaičiuoti kur kertasi parabolė ir violetinė linija (nes iš grafiko nesimato):

$$\begin{cases} y = -x^2 - x + 2 \\ y = -x \end{cases} \longrightarrow -x^2 - x + 2 = -x = -x^2 + 2$$

$$-x^2 + 2 = 0, -x^2 = -2, x^2 = 2, x = \sqrt{2}$$

Racionaliųjų funkcijų integravimas

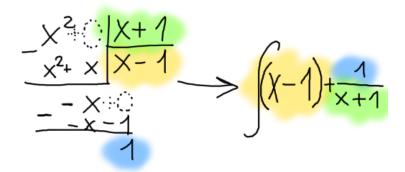
Trupmenos kur x yra ir skaitiklyje, ir vardiklyje

Netaisyklingosios trupmenos (x'ų laipsniai viršuje yra didesni arba vienodi apatiniams)

$$\int \frac{x}{x+1} \ dx = \int -1 + \frac{1}{x+1} \ dx$$

Beje, mišrios trupmenos yra tiesiog praleista sudėtis, aš nežinau kodėl jos iš vis egzistuoja...

Reikia "ilgąją dalyba" dalinti viršų iš apačios.

Daugianarių integralai

$$\int \frac{f(x)}{(x\pm a)^k} \ dx$$

Reikia išreikšti "paprasčiausių" trupmenų suma. (trupmena – paprasčiausia kai skačius vardiklyje)

$$\tfrac{A_1}{x\pm a} + \tfrac{A_2}{(x\pm a)^2} + \ldots + \tfrac{A_k}{(x\pm a)^k} \equiv A_1(x\pm a)^{k-1} + A_1(x\pm a)^{k-2} + \ldots + A_1(x\pm a) + A_k$$

≡ yra "tapačiai"/proporcingai lygu

Po to, pavyzdžiui:

$$x \equiv A_1(x+1) + A_2 \equiv A_1x + A_1 + A_2$$
$$A_1x^1 + (A_1 + A_2)x^0 \equiv x^1$$
$$x^1: A_1 = 1$$
$$x^0: A_1 + A_2 = 0, A_2 = x_0 - A_2 = -1$$

Po to, pavyzdžiui:
$$x \equiv A_1(x+1) + A_2 \equiv A_1x + A_1 + A_2 \\ A_1x^1 + (A_1 + A_2)x^0 \equiv x^1 \\ x^1: A_1 = 1 \\ x^0: A_1 + A_2 = 0, A_2 = x_0 - A_2 = -1$$

$$A_1 \times {}^{1} + (A_1 + A_2)x^0 \equiv 1 \cdot x^1 + 0 \cdot 0 \\ \times {}^{1}: A_1 = 1 \\ \times {}^{0}: A_1 + A_2 = 0$$

$$\text{filtree} \times {}^{1} \times {}^{$$

Kvadratinės lygties integralai

$$\int \frac{mx+n}{x^2+px+q}$$

Išspręsti kvadratinę lygtį, gauti x_1 ir x_2 , tada:

 $\int \frac{mx+n}{(x-x_1)(x-x_2)} = \int \frac{A_1}{x-x_1} + \frac{A_2}{x-x_2} = \int \frac{A_1(x-x_1)+A_2(x-x_2)}{(x-x_1)(x-x_2)} \stackrel{\Rightarrow}{\Rightarrow} \int \frac{A_1x-A_1x_1+A_2x-A_2x_2}{1(\text{aš irgi nežinau})} \rightarrow \text{daugianarių integralo pabaiga}$ arba, jei D < 0: $x^2 + px + q = \left(x + \frac{p}{2}\right)^2 + \frac{4q-p^2}{4}$. Beje, $\frac{4q-p^2}{4}$ bus tiesiog koks nors skaičius.